

SZABÓ HIRLAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Egész évre 8 korona, félévre 4 korona.

Szerkesztő és laptulajdonos

ULLMANN JAKÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal

VII. ker., Csengery-utca 1. szám

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én.

VIKÁR BÉLA **MANGOLD BÉLA KOLOS**

FŐMUNKATÁRSÁK

Számüzött kisemberek.

A középkorban egy kegyetlen és csuf babona szerint állítólag embervérrel építették a harcálló tornyokat, bástyákat, hogy annál ellenállóbbak legyenek. Ma a kultúra zászlaja alatt folyó harcban, a műveltség, az előrehaladás modern várai: a nagy, ragyogóan fényes paloták a szegény ember sóhajtásával, szive keserűségével épülnek. Valahányszor belevág a tótok csákánya egy-egy régi, pusztulásra ítélt házba, mindig egy sereg hajlék nélkül maradt, dolgos kis egzisztencia jajdul föl keservesen.

Amerikai arányokban fejlődő gyönyörű fővárosunk édes büszkesége mindnyájunknak, Szeretjük hallani, hogy ugy külső szépségben, mint pezsgő életével, mindjobban közeledik a világvárosias színvonalhoz. Megcsodáljuk szabályos, széles utcáit, a szédítően hatalmas palota-sorokat. Megcsodáljuk és aztán el is szomorodunk. Észrevesszük, hogy a nagy fény mellett ott settenkedik a nagy árnyék is.

Elég csak emlegetni is a budapesti lakásvizonyokat, hogy elmenjen a szegény embernek az a kicsi jókedve is, ami csodálatosképen megmaradt. Sehol oly drágán és nyomorultul nem laknak az emberek, mint a magyar fővárosban. A barlangi medve tündérpalotában lakik, sok küzdő, munkásember hajlékához képest.

A hatóság emberei előkelő urak társaságában ez elmúlt ősz egy szép éjszakáján végigrazziázták a nyomor tanyáit. Megdöböntő tapasztalataik, a sajtó lármája ráfanyalitották a fővárost, hogy belekezdjen a munkásházak épí-

tésébe. Fel is épített pár kisebb telepet szerencsésen a városon kívül. Az emberek egymást öklözték az aránylag olcsó lakásokért, a főváros vezetői elégedetten dörzsölték össze kezeiket: megtalálták a szerencsés lakáspolitikát.

Közbe aztán olyas valami történt, amit szerencsétlen lakáspolitikának is csak enyhén szólva lehet nevezni. Vétkes felületességről van szó. A tanács illetékes ügyosztálya ugyanis 600 kislakás építését vette tervbe ez év folyamán. Az építő ügyosztály azonban törölte. Hatszáz becsületes munkásember remélte, hogy lesz egészséges, emberi lakása, az otthondolgozóknak kényelmes, világos műhelye s egyetlen meggondolatlan tollvonás romba döntötte a különben elég szerény álmokat is.

A főváros fejlődése, utcaszabályozása halálos veszedelemmel fenyegeti a kisemberek nagyrészét. Egész utcatorokat bontanak le, porba hullanak a régi kislakásos szürke házak, hogy helyébe tapétás, központi fűtéses, villanyvilágításos palotaóriások emelkedjenek. Ezekben a lakó a háromszobásnál kezdődik. Így lesz ez, hogy a legszembetünőbbet említsük, a Dobutca közeli szabályozásánál. Ma száz meg száz kispárostársunk talál hajlékot és munkát a régi házakban. Ha küzködve is, de itt élve a nagyváros szívében — megkeresték tisztességgel a mindennapit. Közel találták a munkaadót és közel szerezhették be a szükségleteiket.

Jövőre mindez másképp lesz. A csillogó nagylakásos palotáknak sajnálatraméltó számüzöttje lesz a kisember. A kimondhatatlanul magas bérösszegek elől menekülnie kell kiscók-mókjával a város határán kívül, a vidékre.

Elesik az évek során át nehezen megszerzett megrendelőinek körétől, távol találja magát a piactól s mint a szárazra dobott hal, kihull a megélhetés körforgásából. Egészségi szempontból is kész veszedelem a vidékre való hurcolkodás. A kultúra tudvalevőleg a vízvezetéknél és a csatornázásnál kezdődik. Ahol hiányzik ez a két fontos közegészségügyi intézmény, ott szabad kezet kap minden járványos betegség. Statisztikai adatok bizonyítják, hogy ezek a falusi telepek minden veszedelmes bacillusnak melegágyai.

Felemelően szép, ha egy nagyváros diszes középületekkel, csillogó muzeumokkal ékes. Ezek a gazdasági jólétnek, a kulturális fejlettségnek, az egyetemes művelődésnek beszédes tanúságtevői. De hazug, hamis tanuk ezek, ha az illető város kispolgárai nyomorognak s hajléktalanul kénytelenek menekülni az őket agyonnyomó paloták sulya alól. Tessék először helyes szociálpolitikát csinálni s csak azután vakító kulturpolitikát. Minden muzeumnál, minden kaszárnyánál sürgősebb kislakásokat, műhelyeket építeni a város belterületén kisiparosainknak s így megtartani ezt az értékes munkáselemet a főváros számára. Mert ha így megélhetéshez s emberhez illő életmódhoz jut a kisember is, akkor a gazdasági fellendüléssel szinte maguktól gyűlnek össze a fillérek a hiúságos középületek céljaira is.

Észszerű lakáspolitikát más most nem lehet, mint haladéktalanul megkezdeni az egy- és kétszobás lakások építését. Ez tisztán hatósági feladat, mert a magántőke huzódozik az ilyen több nehézséggel járó vállalkozástól. Ornamentális díszítésű felhőkarcolók belsejében ép úgy meghúzódhatnak a kislakások, mint a tükrös-termek. A város külső díszé semmit sem vesz, belső élete pedig kiszámíthatatlanul sokat nyer. Hisz nemcsak a kisiparos érzi meg, ha a város területéről a keserű száműzetésbe kényszerítik, hanem megérzi a palotákban lakó tőkésosztály is. A legkisebb munkával is órajárásnyira kell majd szaladni, ha elvégzésére iparost akarnak találni. A gond, a boszuság mindennapi lesz a gazdag otthonokban, ha nem lesz kéznél a megszokott iparosember.

Itt az ideje, a végső ideje, hogy a főváros

felhagyjon a lakásépítés terén folytatott struccpolitikával. Hasztalan dugja fejét a klikkek homokjába, meg kell látnia a közelgő veszedelmet, amely a kisembereknek a városból való kiűzésével fenyegeti.

Eszünkbe jut akaratlanul is a régi római legenda, mikor a drágaság — s talán a rossz lakásviszonyok miatt is — az elkeseredett nép kivonult a városból a szent hegyre. Lám, hogy mentek a nyomorult nép után küldöttségileg az urak s mondtak szép mesét a gyomorról és a fellázadt tagokról, amelyek a gyomorral együtt pusztultak el.

Ennek a pusztulásnak és a mesemondás megisméltődésének még elejét lehet venni egy okos, a kisember érdekeit szem előtt tartó és megvédő lakáspolitikával.

BERKETZ ISTVÁN UTÓDA (Kovács Endre cég, IX., Kinizsy-utca 14.) a t. szabóiparosok szives tudomására hozza, hogy a nála végeztetett vegytisztítások és egyéb munkák után a szokásos kedvezményeket adja. Kifogástalan munka. Gyors előállítás. Gyűjtőtelepek: IV., Váci-utca 51., VI., Izabella-utca 66., VI., Teréz-körut 44., VII., Rákóczi-ut 78., V., Lipót-körut 16., VIII., Üllői-ut 30., I., Fehérvári-ut 31.

S Z E M L E.

Hátralékos előfizetőinket tisztelettel értesítjük, hogy ha előfizetéseiket *szeptember hó 1-ig* be nem küldik, a lap küldését beszüntetjük.

A kiadóhivatal.

Mangold.

Ez a név már is fogalom a fiatal, ugyszólva csecsemő-korát élő magyar szabó szakirodalom történetében. Minden intelligens iparostársunk tudja, hogy ez a név nyugateurópai szaktudást, elsőrendű ítélőképességet s kifogástalan írásművészetet jelent. Ezeket a kiváló képességeket Mangold Béla Kolos a magyar szabóipar előrevitelére fordítja s nagy örömünk és tisztességünk, hogy nemes és hasznos működésének teréül épen a lapunk hasábjait választotta. A „Szabász“ mellékletünk az ő szellemi vezetése alatt áll s már a vezér egyénisége garantálja, hogy minden közönyön, ellenséges indulaton győzedelmeskednie kell s be kell vegye minden egyes iparostársunk műhelyét. Mi, a jóízlés hirdetői nem akarunk az izléstelenség hibájába esni, azért

tartózkodunk a nagy „kidicsérések“-től. E pár sorban csak igaz örömök nyilvánul meg, hogy nagy szeretettel megindított mellékletünknek a „Szabász“-nak élén egy olyan kiváló szakíró, mint Mangold Béla Kolos üdvözölhetünk.

Szücsipari kiállítás a Vigadóban.

A Magyar Szücs Meseterek Országos Egyesülete tegnap tartotta igazgatósági ülésén tanácskoztak a szeptember havában a Vigadó összes termeiben megtartandó országos szücsipari kiállítás előkészületeiről. A kiállítás nagyszabású lesz és a hölgyeket is érdeklő jövő idény divatujdonságait is bemutatja. Az ülés napirendjének következő pontja a bécsi Dorotheum és a párisi Druot módjára felállítani szándékolt árverési csarnok kérdése volt. Dán Leó elnök ismertette azokat a visszaéléseket, amelyeket az árverési csarnok felállítása okozna. Beható vita után elhatározták, hogy a kereskedelmi miniszterhez és a kamarához tiltakozó átiratban fordulnak és egyidejűleg megkeresik az ipartestületeket és társ egyesületeket, hogy együttes állásfoglalás céljából nagy tiltakozó gyűlést tartsanak.

Művészek a féfidivat reformálásáról.

Olaszország művészeihez körkérdest intézett e tárgyról a „Varietas“ című havi folyóirat. 972 művész közül 840 a férfiak mai öltözködését esztétika- és higieniaellenesnek találta és reformálni szeretné. Leonardo Barraro pl. a gombok számát redukálná, és a magas, kemény gallérokat kiküszöbölné. Camillo Innocenti annyira csufnak találja a modern férfi öltözéket, hogy semmiért sem tudná magát rászánni egy férfi-portrait festésére. Alfredo Melani szintelennek találja a ruházkodást és szerinte a sima redőtlenség az, ami legcsunyább rajta, mivel éppen a redők váltanak ki festői hatásokat. Salvatore Farina, az ismert író, minden újítást e téren haladásnak tekintene. Honoré Roni igen toleráns, amidőn azt mondja, hogy minden ember saját ízlése szerint öltözködjék, míg Hugo Fleres a hosszú nadrág ellensége. Az író Alfredo Panzini igen messzire megy, amikor azt mondja, hogy az ember, miután életét iskolában, irodahelyiségekben, egyáltalán házakban tölti, teljesen elvesztette saját szépsége és így a szép iránti érzékét is és ezáltal szürkévé, feketévé, mértani alakká, egyszóval csunyává lett és többé nem is lehet széppé. Dall'Oca Bianca véleménye az, hogy a férfi igen helyesen öltözködik: „álnokul, de célszerűen.“ Mert, ugymond, a nem szép termetet, sőt a hibákat is ügyesen eltakarja, amit végre is helyesen cselekszik. A sok pro és még több kontra vélemény, amelyet művészek nyilvánítanak, nem mindenben találó; mert sem a higienia, sem pedig a célszerűség szempontjából nem hagy fenn kívánni valót a férfi öltözék s így csak az esztétika szólhat ellene. De hogy a változtatás egyúttal haladás is volna-e, az nyílt kérdés marad egyelőre.

Eljegyzés.

Fodor Lajos ur, az Egyesült Szabóiparosok Köre ellenőre és kedvelt munkás, szaktársunk, e hó 15-én jegyzi el Jakab Irénke kisasszonyt.

Iparosképzés.

Külső munkatársunktól vettük e sorokat, amely a mi álláspontunkat is fedi:

A létért való nagy küzdelemben csak az erős állja meg derekasan helyét, a gyenge elbukik, elsodorja az ár. Aki az élet rögös útját járja, az tudja, hogy rendszerint az boldogul, aki érti azt, amit csinál, aki a maga munkájában a lehetőségig tökéletes.

Tudjuk, ha az egyes ember tudással végzi dolgát, az nemcsak önmagának hasznos, hanem ténykedése áldásos a szakmájának és végül az egész emberi társadalomnak is. És ezért mi nem elégedhetünk meg azzal, ha csak a jótanácsot adjuk tanoncainknak, hogy tanuljanak. Kötelességünknek kell, hogy tartsuk, hogy a módot is megadjuk hozzá.

Örömmel és jól eső büszkeséggel mondhatjuk el, hogy mi ezen a téren is többet tettünk, mint bármelyik más szakma. Azonban ez, bármilyen szép és kedves dolog is, még nem elég. Tökéletes eszközök kellene ahhoz, hogy tökéletes szakembereket nevelhessünk s éppen ezért fontos, hogy ne álljunk meg féluton, hanem fejlesszük a dolgot olyan nívóra, hogy elérhessük nagyszerű ideálunkat, azt, hogy csak jó szakember legyen, a gyengét és a rosszat hirtől se ismerjük.

Elvégre erre a szakmának is nagy a szüksége, mert mást jelent a szabó név, ha csupa intelligens, szakmánkat jól értő emberek vagyunk valamennyien, mintha csak néhányan. S ezért fontos, hogy ne csupán a szakmai nevelés legyen az egyedüli, amire sulyt helyezünk, hanem az önképzésnek is meg kell találni a helyes formáit.

Itt a fővárosban úgy, ahogy élnek és működnek az inasképzésnek a módjai. De tekintsünk vidékre, ha van hozzá bátorságunk. Nem is kell okvetlen Mucsára gondolni, hogy siralmasnak lássuk a dolgokat. Nagyobb városokra essék pillantásunk, hogy milyen módon és formában végzik a szakoktatás közeleését. Csupa közönyösség mindenfelé s már eredménynek lehet tartani, ahol már a kezdésnél tartanak.

Hogy a szakmának ez mit jelent, ezt minden olyan iparos tudja, akinek volt már szerencséje vidékről jött erőkhöz. S ha volt valaha szükség alapos szak tudásra, úgy ma igazán itt az ideje. A folyton változó divat komplikáltabbá teszi mesterségünket és mindig több tudást és bátran mondhatjuk művészi képességet követel a kor.

A művelt iparos képzése érezhetően fontos ügy és megérdemli, hogy szeretettel foglalkozzunk vele, mert örömünkre és dicsőségünkre szolgál majdan, ha elmondhatjuk, hogy a maguk szorgalmas munkájának a gyümölcse, hogy minden szabó jó szakember és tanult, művelt iparos.

Maderlik Lujza fehérnemű-gőzmosó és vegytisztító-ipartelep tulajdonosa felhívja a szabóiparosokat, hogy a nála végeztetett mindennemű vegyi- és egyéb tisztítások után a szokásos kedvezményeket adja. Gőzmosótelep és gyár: II., Ponty-utca 4. Főgyűjtő-hely: II., Fő-utca 15. Fiökgyűjtőhelyek: I., Fehérvári-ut 6., IV., Kecskeméti-utca 9. Telefon 37—99.

Kényes ön a munkájára!

MÓDOS J.

varrókellék-raktára

Budapest, VI., Izabella-u. 90

Allandó nagy raktár kizárólag a legjobb minőségű varró-, gépselymek és egyéb cikkekben. Ajánl pormentes száraz bükkfaszenet a legjutányosabb napi áron. Házhoz szállítás!

Alkorr Módos-féle varró-kellékeket használjon.

SZENES MIKSA

Budapest, VII., Király-utca 59.

(A Zeneakadémiával szemben.) 850 TELEFON 48—51.

Nagy választék férfi és női divatcikkekben, fehérneműekben és **szabókellékekben.**

LEGOLCSÓBB BEVÁSÁRLÁSI FORRÁS!!

Bevásárlási forrás béléssárú- és szabókellékekben.

Nagyban és kicsinyben.

WEISZ SALAMON

Budapest, VII., Wesselényi-utca 4. Dréher-palotában.

Levelezőlap útján tett megrendelések leg-
rövidebb időn belül pontosan és lelkiismeretes-
en eszközöltetnek. Tagok részére külön
árendemény.

FINGEL TESTVÉREK

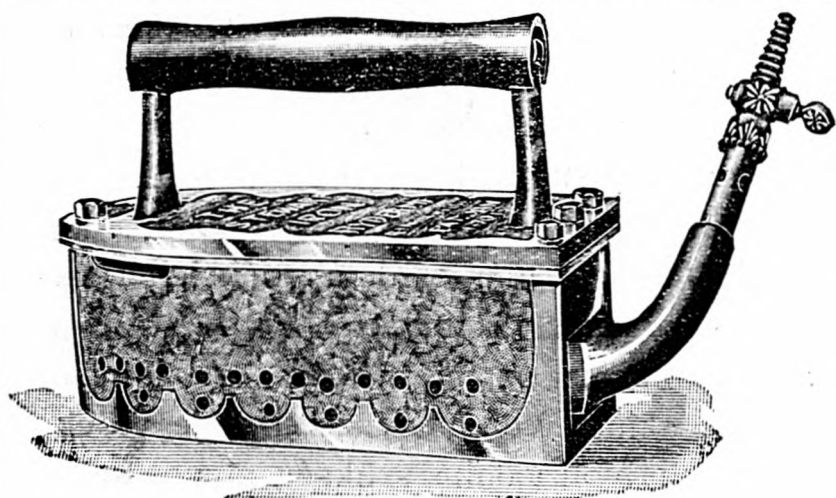
SZÁRAZ, VEGYTISZTÍTÓ ÉS MŰFESTŐ TELEPEK
FŐÜZLET: VII., SIP-UTCA 11. SZ.

TELEFON: 160—70.

Felhívjuk a férfisabó iparos urak szives figyelmét fenti telepünkre, hol **férfi ruhák száraz és vegytisztítását** — szükség esetén 24 óra alatt — **jutányosan és pontosan eszközöljük.** Specialisták női ruhák, csipkék, selymek, függönyök, zsinórok stb. mintaszerinti megrestésében és azok száraz és vegytisztításában. **Vidéki megrendeléseket pontosan eszközölünk.**

Fiöküzletek: VII., Dob-utca 59. — VI., Nagymező-utca 52.

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban.

A „Hungária” gázvasaló

elsőrangú szakemberek által kipróbálva, minden modern és gazdaságosan vezetett **szabóműhelyben** nélkülözhetetlen sigen nagy munkamegtakarítást jelent.

„Hungária” gázvasalóinkat három nagyságban készítjük és pedig:

1. sz. raktári szabók részére, 15—18 font súlyban á K 40.—
2. sz. uri és női angol szabók részére, 9—11 font súlyban „ „ 30.—
3. sz. tisztítóintézetek és háztartások számára kb. 7½ font súlyban „ „ 25.—

A gázvasalók szerelését a helységben levő gázcsőtől díjmentesen végezzük.

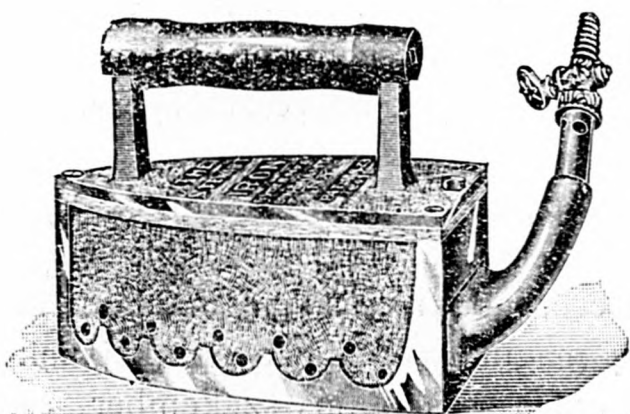
„HUNGÁRIA” gázvasalóinak fő előnyei a következők: Vasaló előmelegítő-kályhák feleslegesek, nagy megtakarítás, minimális gázfogyasztás, állandó üzemképesség, az előmelegítés mellőzhetőse révén nagy munkamegtakarítás, szabályozható melegség, óriási tartósság.

Miután „Hungária” gázvasalóink közvetlenül belülről fűttetnek, a munka megszakítás nélkül folytatható. A „Hungária” szabad. gázvasaló kiegészése lehetetlen, miertis ezek tartóssága fölülmulthatatlan.

„Hungária” gázvasalóink már több telepen állandóan üzemben vannak és készséggel szolgálunk referentiával.

A fvasalók a „Szabóiparosok Termelő-Szövetkezeté”-ben működésben láthatók.

Kaufmann Lajos és Társa, Hungária törv. védett gázvasalók vállalata
Budapest, VII., Király-utca 27. szám.

Állandó ábrás-, szak-melléklet.

Ajánlás.

Ritkán találkozunk szaklappal, melynek szerkesztője oly nagy szeretettel és odaadással szenteli tevékenységét ügyének, mint azt a „Szabó Hirlap“ érdemes vezére teszi.

Mint minden munkán, mely lelkesedéssel készül, úgy a „Szabó Hirlap“-on is észrevehették t. előfizetői és olvasói, hogy folytonosan tökéletesebb lesz és rovatai nemcsak szaporodás, de érdekesség és értékesség tekintetében is mindjobban érvényesülnek. Az az őszinte vágy vezeti főszerkesztőnket, hogy lapját a lehető legmagasabb színvonalra emelje és ezen igyekezettől serkentve, határozta el, hogy a *Szabász* című rovatot ezentúl nagyobb terjedelemben és a mindenkori divat kimerítő ismertetésével fogja megjelentetni. És épen azért, mert látjuk akadályt nem ismerő előretörését a „Szabó Hirlap“-nak és mert mi is szeretettel csüggünk szakmánkon és mindig arra törekszünk, hogy ügyünket, — szerény tehetségünk és erőnkhez képest, — előbbre vigyük, őszinte szívből üdvözöljük szerkesztő urunkat a legelső alkalommal, midőn szép eszméje megvalósulva, a nyilvánosság elé lép.

A „Szabó Hirlap“ tisztelt szerkesztője mindenkor érdemünkön fölüli elismeréssel adózott azon szerény munkásságunkért, melyet a minden pártolásra nagyon is érdemes hirlapjában kifejtettünk. Elnéző szívességéért hálás köszönetünket kell hogy kifejezzük és biztosítsuk Öt ez alkalommal is aziránt, hogy amennyire csak tehetjük, továbbra is örömmel bocsátjuk rendelkezésére tehetségünket és legszivesebb közreműködésünket.

Mangold Béla-Kolos.

A szaktudásról.

— Szaktársaink figyelmébe. —

Igéretet tettünk, hogy lapunk mai számától kezdve fokozottabb mérvben fogunk lapunk hasábjain szakdolgokkal foglalkozni; iparkodunk is emez ígéretünknek eleget tenni s hisszük, szaktársaink méltányolva buzgalmunkat, sietni fognak erkölcsi, de különösen anyagi támogatásukkal módot nyújtani nekünk arra, hogy lapunkat hazánkban ma már igazán nélkülözhetetlen, *szabóipari szaklappá* fejleszthessük.

Mert ma már valóban szégyenére válik az ország szabóiparosainak, mert csak nemtörődömségüknek bizonyítéka az, hogy nem rendelkezünk egy fejlett, hivatásának magaslatán álló, izlést és tudást gyarapító szaklappal.

Vannak ugyan külföldi szaklapjaink, kiket könnyen megszerezhet mindenki, de az idegen nyelveket nem minden hazai szaktársunk érti meg. de ha megérti is, mégis, dacára az általánosan elfogadott nemzetközi viseletnek, minden ország más és más, alapjában és nagyobb vonásaiban ugyan egyező, de részleteiben, az egyes nemzetek, az éghajlat, társadalmi szokás s mondhatnánk, a vérmérséklethez mérten, bizonyos változtatásokat hoznak be a ruházkozásba, amit csakis a haza nyelvén szerkesztett szaklap képes terjeszteni s szaktársainkat helyes úton vezetve tanítani s igazi szakemberré tenni. S hogy ezt elérhessük, nemcsak a divat leírásával, nemcsak azok árnyalatainak, alakulásainak közreadásával fogunk foglalkozni, hanem azokon kívül foglalkozni fogunk a *szabóipar szabászati részének minden ágazatával*, hogy majdan szaktársaink tényleg elfogják ismerni, hogy *lapunk nélkülözhetetlen minden saját érdekével is törődő szabóiparos műhelyében.*

A szabóipar tulajdonképpen a mértékvételnél kezdődik; s az, habár első lépés is a ruhakészítés terén, mégis a legnagyobb tudást és pontosságot kívánja, úgy, hogy a szabóiparosok legnagyobb része haladásának kerékkötője, a pontos mértékvezés tudásának a hiánya, sőt akik eme tudással rendelkeznek is, azoknak csak egy csekély hányada az, kik a megmért test alkattal is megtudnak, vagy iparkodnak megismerkedni.

lörködni fogunk tehát azon, hogy szaktársainkkal nemcsak a mértékvétel helyes módját, de a *méért testnek plasztikai ismeretét is megmagyarázzuk.*

Legtöbb szabó alig törődik kellően a mértékvétel helyességével, mér derüre-borura, sőt a szabásztanárok sem helyeznek reá olyan súlyt, amelyet a kérdés megérdemelne, ugyszólván csak átsiklanak fölötte, mert egyszerűen elmagyarázzák, vagy viszont elmagyaráztatják a mértékvétel módját anélkül, hogy tanításuk eredményéről e rész fontosságához képest meg is győződnenek. A mértékvétel módjainak kellő ismerethiánya okozza aztán a gyakorlatban a legtöbb hibát, mert tapasztalva, hogy tanítójuk sem fektetett súlyt a tanítására, maguk is alig törődnek, de nem is tudnak törődni a pontossággal, mérnek derüre-borura, s itt is, ott is centimétereket adnak a mérethez, hogy szerintük a ruha elég kényelmes legyen; pedig az olyan tévhit, amely bizonyosan megboszulja magát, mert a ruha csak akkor lehet kényelmes, ha kellően a test után s a testre van szabva, bármely irányban is történjék az eltérés: az a kényelem, a szabadmozgás rovására megy.

A pontos mértékvétel után, mint jeleztük is, a test alkatának minél intenzivebb megismerése szükséges ahhoz, hogy jó, izléses és kényelmes ruhát készíthessünk; mert pl. ha minden 100 centiméteres mell és mondjuk 90 centiméteres alsó bőségű testre való kabátot egyformán szabunk, sajnosan fogjuk tapasztalni, hogy némelyik ugyan jó, de több nem lesz megfelelő, mert vagy bő lesz elül és szűk hátul, vagy fordítva lesz, esetleg az oldalaknál előjövő s a ruhadarabnak nem előnyére való eltéréseket fog mutatni, e hibák pedig azért állanak elő, mert minden test, habár centiméter szalaggal mérve egyenlő méretű is, mégis más és más alakú, vagyis ha a teljesen egyenlő méretű testeket a mellbőség mérése helyén keresztül metszhetnénk, akkor látnánk, hogy az elvágott test felületének körülete mindig más és más, hol kerekesebb, hol pedig nyomottabb, sok esetben pedig oldaleltéréssel is ellátott köralakot mutat.

Az egyiknél pl. azt látnánk, hogy a mellkas tulajágosan ki van fejlődve, a mi leginkább a sportokkal foglalkozó egyéneknél jön elő, s így a kör mellső vonala sokkal hosszabb, mint a hátsó és viszont másoknál a mellső vonal rövidebb, a hátsó vonal azonban a lapockák tulfejlettsége, hibás járás stb. miatt sokkal hosszabb, szem előtt tartva, hogy egyforma bőségű testről irunk.

Ebből természetszerűleg következik az, hogy egyenlő méretű testekre is, más és másképpen kell szabni, hogy megfelelőt alkothassunk; a helyes mértékvétel tudása s annak kellő módon való felhasználása a szabó munkáját igen megkönnyíti; sajnos azonban, tiz szabó közül kilenc nem tud mértéket venni; e cikk írója azt több ízben is beigazolta, midőn tanfolyamokon, ahol a mértékvételre nagy súlyt fektettek,

ugy hogy csaknem naponta gyakorolták, mégis, midőn testet 10—12 emberrel leméretett, anélkül azonban, hogy az egyik a másik által vett méret számairól tudomással birt volna, s midőn a végén a méreteket összehasonlították, látták, hogy kettő sem volt egyforma, sőt többeknél mosolyt keltő eltéréseket mutatott; most már elképzelhető, hogy az említett különböző méretek után egy testre szabott ruhákkal miféle eredményt értek volna el készítői; igaz, hogy némelyik kellő próba után *talán* segíthetett volna a bajon, de e dolog mindenesetre kétes maradt volna.

Azért legközelebb a mértékvétel helyes módjával fogunk foglalkozni, leírva azt ugy, hogy minden szaktársunk hasznára fordíthassa a benne foglaltakat.

Szövésminták a Jacquard-széken.

A szövészet technikája számos változáson, javításon és ujitáson ment keresztül, amíg a mai fejlett állapotát elérte és különösen sokféle kísérletre volt szükség, amíg sikerült a szövetre a legnagyobb és több szinből kombinált mintákat részben kézzel, részben mechanikai uton alkalmazni. A szövészet technikájának a tökéletesítésénél a törekvés nem egyedül az volt, hogy magát a szövés eljárását gyorsítsák, hanem az is, hogy minél egyöntetűbb árut lehessen előállítani és a termelés minden mozzanatában a képzelhető előnyöket tökéletesen ki lehet aknázni; mintázott szöveteknél a mintázó készülék tökéletesebbé tétele, alkalmazási módjainak szaporítása és az előkészítő-munkálatok egyszerűsítése volt és maradt mindmáig a cél. A mintázott szövés legrégebb alakja az volt, amikor a függőlegesen kifeszített láncfonalak közé a vetítőfonalat úgy illesztették bele, hogy csak ott tűnhessen szembe, ahol a minta megköveteli, tehát nem vetítették az egész láncra át. Ezt a módszert, persze tökéletesített formában, még ma is használják pl. Párisban a gobelinok készítésénél; de máshol is mindenhol a szövésnek ezt a módját *gobelin-szövésnek* nevezik. A gobelin-szövészt alkalmazzák Franciaországban, a skandináv félszigeten és Németországban, ahol elég művészies kiviteli mintákat állítanak így elő.

A szövésnek ez a módja igen fárasztó. Azért olyan berendezéseket vettek használatba, amelyek lehetővé teszik, hogy a láncfonalak bizonyos csoportját emelhezzük vagy süllyeszthessük és így készíthessünk egyszerűbb mintákat. Bonyolódottabb mechanizmussal már diszitményes, virág- és egyéb mintákat is lehet produkálni. Ebből a célból a láncfonalak egyes csoportjaira zsinórokat alkalmaznak, amelyeket egy segédmunkás (Ziehjunge) föl húzhat, amint a készítendő minta megköveteli. Ehhez a munkához nagy gyakorlat kell és egy-egy minta előállítása néha hónapokig, sőt egy évnél tovább is eltart. A segédmunkás fölöslegessé tétele cél-

jából a dobos szövőszéket alkalmazták, amelyek lehetővé tették, hogy a takács maga emelje és süllyesztesse a láncfonalakat. A dob egy henger, amelyet a tengely irányában futó egyenes vonalak és körülmenő körvonalak négyzetes területekre osztanak föl. A négyzetekbe a mintának megfelelően faékecskéket ragasztanak be és ezeket összekötik kampókkal, amelyekre a húzó-zsinórok rá vannak erősítve. Az ékecskék a kampókat hátranyomják és egy fölemelkedő kés úgy huzta meg a zsinórt, hogy a láncfonalak emelkedtek. A takács a lábával egy fogaskereket forgathat, amely a dobot bizonyos számú kockával előbbre nyomja. A dobbal azonban csak 150 kampót lehet mozgatni és így csak olyan minta előállítására alkalmas, amelyhez 200 vetélő-fonalnál több nem kell. Ezen úgy segítettek, hogy a kockák helyett végtelen hosszú vászonszalagra ragasztották az ékecskéket.

Mindezeket a berendezéseket a múlt század legelején egy lyoni szövőgyáros, *Jacquard C. M.* tökéletesítette és így keletkezett a róla elnevezett zsakárd-szövőszék, amely eddigelé a legtökéletesebb módját adja meg annak, hogy a szövőszéken egy- vagy többszínű mintákat előállíthassunk. A lényeges javítás ennél a gépnél abban áll, hogy a húzó-zsinórokat mozgó horgok nem egy vízszintes sorban találnak elhelyezést, hanem egymás mellett több sorba vannak elrendezve, úgy, hogy működésbe hozásukhoz lemezpapírtáblákat lehet használni, amelyeket a gép maga helyez minden vetélő számára egymásután egy négyzetes hasábalaku tengelyre alkalmazott rugós huzalok segítségével a húzó-zsinórokra ható kampók elé. A hosszukás négyszög alakú papírtáblákon a rajz vagy patron után lyukakat vernek ki, amelyek a készitendő szövet minémősége szerint 8—16 függőleges és 50—80 vízszintes sorban vannak elhelyezve. Ha a papírtáblát a tűkre (kampókra) nyomják, azok, amelyek nem találnak lyukra, hátraszorulnak és nem juthatnak működésbe, míg a többiek a papírlap magával viszi és így általuk a szükséges láncfonalakat fölemeli, ami által a kívánt minta keletkezik.

A patronok és papírlapok készítése fáradságos munkát igényel, azért már sokszor kísérleteztek a készítés egyszerűsítése érdekében avégből, hogy a patronok csinálását könnyebbé tegyék és ezzel időt és költségeket lehessen megtakarítani. Megpróbálták a rajzot a patron papírosára fényképezés által átvinni. A papírlapok kilyukgatásának könnyebbé tételére a patron nem vezetőfestékekkel egy fémlapra rajzolták és így villamoság segítségével szinte automaticamente működtették a stancnikat (lemezeket).

Most egy krefeldi technikus egy új találmányt

szabadalmazott, amely a papírlapok előállítását nagy mértékben egyszerűsíti, amennyiben az egész kártya mechanikai uton egyetlen ütéssel készül el és nem szükséges hozzá sem klaviatura, sem a zsinórok beillesztése. Eddig a klaviatúrával ellátott kártyaverőgépen a függőleges lyuk sorokat a zsakárd-gépen egyenként kellett kiverni, úgy, hogy egy-egy kártya előállításához 50—80, sőt több ütés szükséges. A lónozó gépek pedig a zsinórok bélyegzőit egyenként kell elhelyezni, amire azután a kártya egyetlen ütéssel készül el. Az új gép lényegében a kép előállításához szükséges bélyegzőket elrendező készülékből és a lyukak kiverésére szolgáló stancnizó készülékből áll. A készülékben annyi tű van, amennyi a gyakorlatban használatos legbonyolódottabb mintához szükséges fonalak száma; 1—1 cm. távolságban átlag 8 tű van elhelyezve és a szövés mintájának szélessége szerint váltakozva, egy sorban 1344 tű is lehet. Minden tűnek külön kampója van. A kampók egymás mellett fekszenek és mindegyik egy zsinórral van ellátva, amely a stancnizó-készülékbe vezet. Ebben a készülékben ugyanannyi lyukasztó vas van, mint a mennyi tűt az elrendező-készülék tartalmaz. A lyukasztó-bélyegzők lazán ülnek egy stancniban és minden munkasorozatnál a már említett zsinórok meghuzása által a megkívánt helyzetbe hozatnak; tehát csak azok a bélyegzők produkálnak a kártyán lyukakat, amelyek a zsinór meghuzása által alkalmas helyzetbe hoznak. A tűk és a velük kapcsolatos kampók olyan sullyal vannak megterhelve, hogy a leeresztésnél egyetlen nyomásra bizonyos vastagságú papírlapot simán átlyukasztanak.

A kiverendő mintát megkeményítő festékekkel viszik a papírra, úgy hogy az egy vékony, de kemény réteggel vonja be a papírlap egy részét, amelyen a tűk nem tudnak áthatolni. Az így készült patron egy automatikusan tovább mozgó rájárára van feszítve; a tűsorokat minden egyes vetélő sorra külön-külön egymásután leeresztik. Minthogy a patronat átlyukasztó tűk a velük kapcsolatos kampókat is lesüllyesztik, azoknak a tűknek a kampói, amelyeket a festékréteg nem ereszt át, kiállnak a sorból. A kampó sor fölött mozgó lapos sín vagy kés megragadja ezeket a kiálló kampókat és egy darabon előre huzza, amiáltal az illető zsinórok megfeszülnek és a bélyegzők kiváltódnak. Ha most már a stancnit lenyomják, a papírlapon a mintának az illető vetélő sorra eső részei lyukak alakjában kezdődnek. Ezzel a munka is nagy mértékben gyorsul, ami igen fontos dolog, mert a szövészetben nem ritkák az ilyen minták, amelyeknek az előállítása több ezer koronába kerül.

KLEIN MIKSA

BUDAPEST, VI., KIRÁLY-UTCZA 40. sz.
Mindennemű szabókellékek dus raktára.
Olcsó szabott árak! Olcsó szabott árak!
WATTA GYÁRI RAKTÁR.

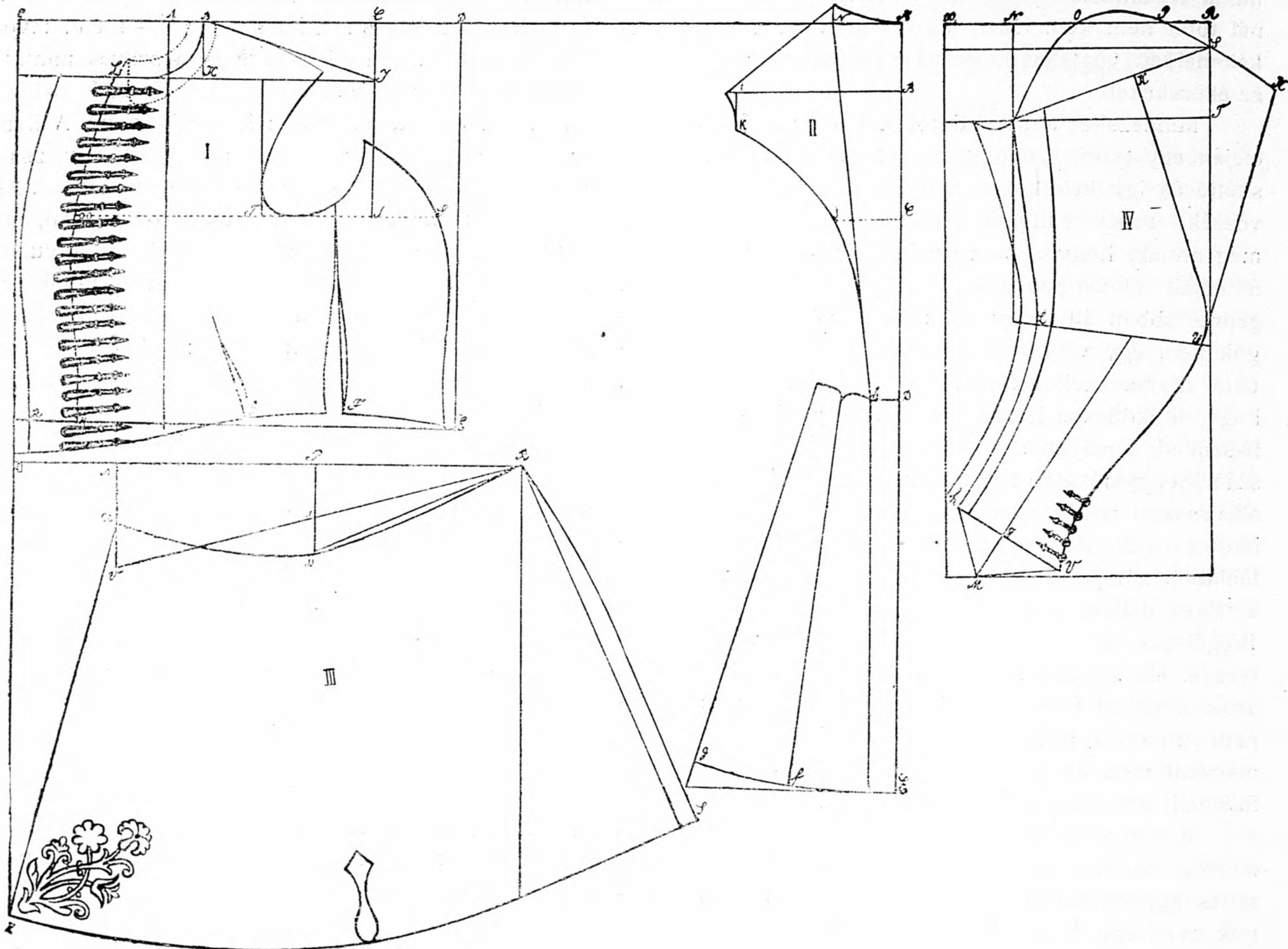
Az ideális magyar díszruha.

Írta és rajzolta: Koleszár János.

A magyar díszruházatból mutatjuk be az első szakrajzot. Teljesen megfelel ez a XVII-ik század korhű magyardísz-viseletének. Szabása egy kissé eltérő a jelenkori szabástól. Az elején ugyan a szabásban nem találunk semmi változást, de az eleje díszítése régi korbeli, amint az ábrán látható. Kerek 21 gomboló slingli díszíti a balelejét, a jobb elején pedig a gomblyukak át lesznek lyukasztva és kivarrva, a gallér pedig le-hajtó, ahogyan pontozott vonallal van megjelölve, a hát derékban nem lesz felvágva, hanem egybe szabjuk.

Hátul nincsen nyílása, de pótolja azt a hullámos alj. Ezt a ruhadarabot, ha ezen rajz szerint kiszabjuk s azt kellő gonddal összeállítjuk, akkor látjuk, hogy milyen gyönyörűen hullámzik az alj a test körül, mintha csak a szél lebegtetné: folyton mozog. Az ujjak pedig majdnem tultesznek a női ujjakon, mert annyit kell kiszedni elől a hajlásban, hogy az ujjá végén lecsüngő csúcs önkéntelenül a kézfejen a középujj irányában nyugodjék, de semmiesetre sem a gyűrűsujj felé.

A rajzhoz a következő meggyarázattal szolgálhatunk:

48 mell, 40 has félbőség. *Eleje:* Huzzunk egy vízszintes és egy függőleges vonalat, ahogyan az ábrán látható. O—A-ig $\frac{1}{3} + 2 = 18$ cm. A—B-ig $\frac{1}{12} = 12$ cm. A—C-ig $\frac{1}{2} = 24$ cm. C—D-ig $\frac{1}{8} + \frac{1}{12} = 10$ cm. D—E-ig a derék hossza, C—l-ig $\frac{1}{6} - 1 = 7$ cm. K—L-ig $\frac{1}{4} - 1 = 11$ cm. C—S ig $\frac{1}{2}$ S—T-ig $\frac{1}{4} = 12$ cm. E—F-ig $\frac{1}{4}$ F—G-ig $\frac{1}{4} - 2 = 10$ cm. E—H-ig fele derékbőség 40 cm. H—R-ig $\frac{1}{8} = 6$ cm., most a hátát illesztjük a császárvágás S betű irányában, a szaggatott vonalon kimérjük a mellbőséget a hátán lévő C—OO-ig fele mellbőség $48 + 5 = 53$ cm.

Hát: A—B-ig $\frac{1}{6} = 8$ cm. A—C-ig $\frac{1}{2} - 1 = 23$ cm.

A—D-ig 44 cm. derék h. A—E-ig 90 cm. eg. h. A—N $\frac{1}{6}$ B—t hátszélesség 19,5 C—j $\frac{1}{6} = 8$ cm. D—h-ig $\frac{1}{12} = 4$ cm. E—F-ig $\frac{1}{4}$ E—g-ig $\frac{1}{2} = 24$.

Alj: O—N ig $\frac{1}{4}$ N—P-ig $\frac{1}{2}$ N—R-ig $\frac{1}{1} = 48$ cm. N—U-ig $\frac{1}{8} = 6$ cm. U—V-ig $\frac{1}{4} = 12$ cm. U—Z-ig 48 cm. R—S-ig 47 cm. j—jj 4 cm.

Ujjak: OO—N-ig $\frac{1}{6} = 8$ cm. N—O ugyanannyi N—P-ig $\frac{1}{3} + 2 = 18$ cm. N—R-ig $\frac{1}{2} - 2 = 22$ cm. R—S ig $\frac{1}{16} = 3$ cm. R—T-ig $\frac{1}{4} - 1 = 11$ cm. az ujjá hosszát mérve, a hát szélességét 19 cm. leszámítva és az S—U-ig 53 cm. könyök S—V-ig 84 cm. V—g-ig 8 cm, g—h-ig 6 cm. G—M-ig 6 cm. U—L 19 cm.

Telefon 16—70.

Fischer és Kohn Budapest

V., ERZSÉBETTER 12.

Finomposztó- és gyapjuszövetárak, katonai- és libéria-posztók
Angol és francia újdonságok uri- és női-ruhakelmékben
Nagyban és kicsinyben. Honi-gyártmányok legnagyobb választékban.

Alapított 1885.

60

Alapított 1885.

A modern szabászatból

kellő és alapos oktatás a legrövidebb
idő alatt csakis az 1885. év óta fennálló,
aranyéremmel és díszoklevéllel kitüntetett

Első Nyilvános szabásztanítási Intézet-

ben nyerhető

Budapest, IV., Szervita-tér 8. II. emelet 38.

□ TANIDÓ NAPONTA 5 ÓRA. □

Tanórák: ünnep- és vasárnapokat kivéve reggel 9 órától
12 óráig; délután 2 órától 4 óráig tartanak,
vagy kívánatra este 7 órától 9 óráig.

Rendes tanidő 14 nap. A fölfogáshoz kénepest a tanidő
néhány nappal redukálható, vagy a szükséghez
még meghosszabbítható.

Minden tanítvány már az első 8 napon belül próbaszabás
által meggyőződhetik tanulásának eredményé-
ről. Az intézet műhelyében próbát csinálhat.

Tandij: a modern férfi-ruhák szabásának tanítására, az
összes rajzkellékekkel együtt 70 kor. Magyar
ruhák, katonai- és papiegyenruhákkal együtt
100 korona.

Süketnémák, vagy akik a szabóságot nem tanulták, a
tandij kétszeresét fizetik.

Tandij a belépés napján előre fizetendő. — Bővebb érte-
sítés levél útján is nyerhető.

Magyarország egyedüli iskolája!

A modern szabászatban
valódi kiképzésére

csakis az általánosan elismert szabászati specialistánál,

REICHERT ZSIGMONDNÁL

Budapest, VI., Király-utca 38. szám.

Iskolám előnyei:

A tanuló nem fizet előbb, míg meg nem győződött arról,
hogy a szabászatot biztosan könnyen elsajátíthatja. A pol-
gári és katonai szabászatban való kiképzésért nálam 60 K.
fizetendő és a tanuló egy kisegítő tankönyvet ingyen kap.

Teljesen kibővített legújabb „Centi“ szabászati tankönyv
magántanulásra, 46 magyarozattal ellátott ábra mind azt tar-
talmazza, amire egy szabónak a mindennapi életben szüksége
van, beleértve a legszükségesebb női ruhák. Ára 11 korona.
Kiszámítható: hogy egy zacko vagy egy más ruhadarab meg-
tanulása 25 fillérbe kerül.

Tankönyvek kizárólag csak nálam rendelhetők meg.
Kereskedő által könyveket nem küldök. Az összeg beküldése
esetén franko küldöm.

Teljesen kipróbált szabványminták utánvétellel is kül-
detnek.

Magyar Kender- és Lenipar-Részvénytársaság

Szabókellékek: u. m. vászon,
kanavász stb. az összes
budapesti szabókellék-keres-
kedőknél kaphatók.

Budapest, V. kerület,
Szabadság-tér 15. szám.

TELEFON 33-39. SZ.

Gyártelepek:
UJSZEGED, DUNAFÖLDVÁR.

Eredeti Singer és Wheeler & Wilson varrógépek

a szabóiparban előforduló összes varrási munkák számára.

Különleges gomblyuk varrógépek

szálfogó szerkezettel tetszés szerinti gomblyukak készítésére. E gépek önműködő megállító és vágó készülékkel vannak ellátva.

Gyorsvarrógépek

egyszerű és párhuzamos varratok készítésére.

Ruházati szakmában nélkülözhetetlen!

700-nál több különféle fajta eredeti Singer varrógép készül, minden elgondolható ipari célra

Azon üzletek amelyekben

Singer

varrógépek árusítanak

mindannyian ezen címerről felismerhetők

Singer Co. varrógép részvénytársaság ipari osztálya

Budapest IV. Semmelweis-u. 14

ahol a piacra kerülő legújabb ipari gépek díjtalanul bemutatva lesznek.
Fiókküzetek mindenütt.

Pfaff - J - Központi-orsós

(Central Bobbin)

elismert

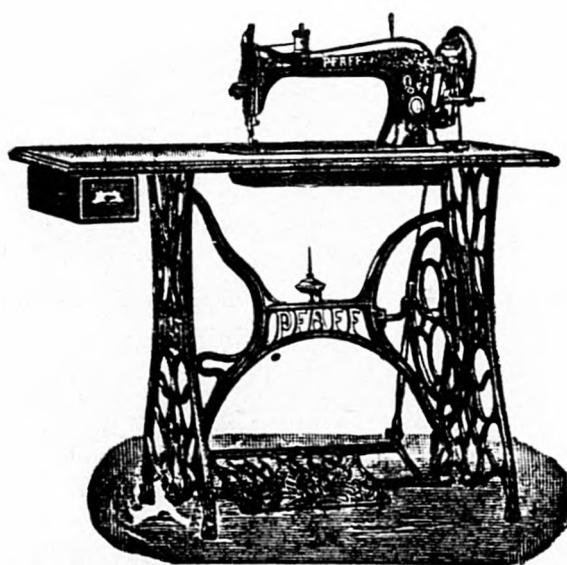
elsőrangú szabóipari varrógép

Könnyű zajtalan menet!

Nagy orsótartó nagy orsóval!

Legújabb jobbitások!

Legújabb és legcélszerűbb erőhajtó berendezések!

Számos célszerű apparátus!

Állandóan szép és erős öltés!

Feltétlen megbízható!

Képes árjegyzék kívánatra ingyen.

A hadsereg és tengerészet számos ruházatszerelési műhelyében használatban

Képviselet: Herbster Károlynál, Budapest, VII., Károly-körút 9.

KÉSMŰVES ÉS MŰKÖSZÖRŰS VAZESIÓ JÁNOS

BUDAPEST, VII., AKÁCZFA-UTCZA 62.
Király-utca közelében.

Beretvák, zsebkések.

Minden darab minőségéért és tartós ságáért jótállok.

Nehéz szabászollók amer. facon:
26 29 32 34 37 40 cm. hosszú
11.— 13.— 15.— 18.— 22.— 26.— korona
Ugyanezek nikkelezve 2 kor.-val drágábbak.

Kézi ollók amerikai facon:
18 21 24 26 29 32 cm. hosszú
2.50 2.20 4.40 6.— 7.— 9.— korona
Ugyanezek nikkelezve 1 kor.-val drágábbak.

Vidéki megrendelések postafordultával eszközöltetnek.

☞ Tévedések elkerülése végett tessék a címre ügyelni. ☜

SZABÓ-HIRLAP

Megrendelés.

Szíveskedjék szállítani részemre:

.....kgr. szabó faszenet K. 7.50

..... „ dara (spitz) „ „ 5.—

100 kilogrammo nknt.

Név: _____

Lakás: _____

☞ Kérjük a címet pontosan kijelölni. ☜

☞ Levágandó! ☜

☞ Telefon 53—49. ☜

☞ Levágandó! ☜

Hirdetések felvételnek e lap kiadóhivatalában, Csengery-utca 1.

Sürgöny-cim: KRAUSZKO.

KRAUSZ ÉS TÁRSAI

TELEFON 90—04. SZÁM.

EGYESÜLT ZSINÓR- ÉS PASZOMÁNY-GYÁR

Iroda és raktár: BUDAPEST, V., JÓZSEF-TÉR 11.

☞ Gyár: NAGY-ATÁD (Somogy megye.) ☜

Ezelőtt: Reich Adolf és fia, Schön Jakab utódai, Wollák és Berkovits.

NYOMTATVÁNY.

T.

Weisz és Vidor cégnek

BUDAPEST

Józsefvárosi teherpályaudvar, 9. kapu.

Szabóiparosok!

SZENET WEISZ és VIDOR cégnél
rendeljetelek.

Akár levelező-lapon, akár telefon útján azonnali kiszolgálás.

TELEFON 53—49.

TELEFON 53—49.

Raktári telefon 16-71.

SCHWARCZ LAJOS

BUDAPEST, DEÁK FERENC-U. 15.

✿ Minden fajta ✿
angol-, francia- és
hazai gyártmányu
posztó-, gyapju-
szövetek-, bélés-
árúk és szabókellé-
kek gyári raktára

A szabóiparosok
legolcsóbb bevá-
sárlási forrása!

Raktári telefon 16-71.

MECHANIKAI SZÖVŐDE TAUSSIG SAMUEL ÉS FIAI, Győr.

Raktár és üzletvezetőség: BUDAPEST, V., BÁLVÁNY-UTCA 22. ☐ TELEFON 30—32.

Szalonvászon, cordinelli, béléskanavász, tűzoltógrádli és zsávolyok, valamint a lenárusból készült összes szabókellékek gyártása. Nyári-nadrágok és vászon-öltöny-szövetek különböző minőségekben. Fehérneművásznak kórházak és közintézetek részére stb.

Késes és köszörülési üzletem

régi jó hírnevét fentartva, csakis a legjobb acélból tartok **ollókat** és **beretvákat**. Angol és amerikai nagy **szabászollókban** dúsz választék, a melyet a szabómester uraknak becses figyelmébe ajánlok

LAUBER L.
BUDAPEST, KIRÁLY-UTCA 1. sz.

Szabástanítási intézet.

Legmodernebb rendszerem, amely négy országban elismert és érmekkel és oklevelekkel lett kitüntetve.

Uri- vagy nőiruhák

szabástanítása, külföldi akadémiák elismerésén alapján taníttatnak. Tanítványoknak bizonyítványt és diszoklevelet adunk. Részletes árjegyzék (perspektívus), ismételtetés teljesen ingyen. — Tessék egy levelezőlapon kéri. —

MEHR SAMUEL
okl. szabástanítási intézete
BUDAPEST,
VII., Nagydíófa-utca 29. sz.
Szabászkönyv ára 7 korona.

Pfaff - J - Központi-orsós

(Central Bobbin)

elismert

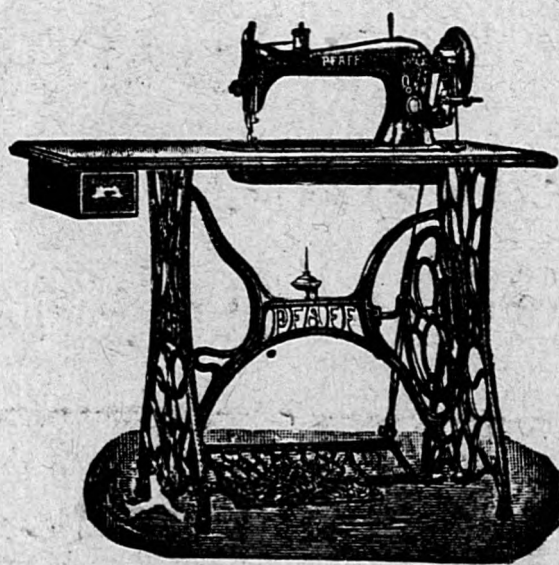
elsőrangú szabóipari varrógép

Könnyű zajtalan menet!

Nagy orsótartó nagy orsóval!

Legujabb jobbitások!

Legujabb és legcélszerűbb erőhajtó berendezések!

Számos célszerű apparátus!

Állandóan szép és erős öltés!

Feltétlen megbízható!

Képes árjegyzék kívánatra ingyen.

A hadsereg és tengerészet számos ruházatszerelési műhelyében használatban

Képviselet: Herbster Károlynál, Budapest, VII., Károly-körút 9.

Telefon 16—70.

Fischer és Kohn Budapest

V., ERZSÉBETTER 12.

Finomposztó- és gyapjuszövetárak, katonai- és libéria-posztók
Angol és francia ujdonságok uri- és női-ruhakelmékben
Nagyban és kicsinyben. Honi-gyártmányok legnagyobb választékban.

Alapított 1885.

60

Alapított 1885.

A modern szabászatból

kellő és alapos oktatás a legrövidebb
idő alatt csakis az 1885. év óta fennálló,
aranyéremmel és díszoklevéllel kitüntetett

Első Nyilvános szabásztanítási Intézet.

ben nyerhető

Budapest, IV., Szervita-tér 8. II. emelet 38.

☐ TANIDŐ NAPONTA 5 ÓRA. ☐

Tanórák: ünnep- és vasárnapokat kivéve reggel 9 órától
12 óráig; délután 2 órától 4 óráig tartanak,
== vagy kívánatra este 7 órától 9 óráig. ==

Rendes tanidő 14 nap. A fölfogáshoz képest a tanidő
néhány napra redukálható, vagy a szükséghez
== mérten meghosszabbítható. ==

Minden tanítvány már az első 8 napon belül próbaszabás
által meggyőződhetik tanulásának eredményé-
ről. Az intézet műhelyében próbát csinálhat.

Tandij: a modern férfi-ruhák szabásának tanítására, az
összes rajzkellékekkel együtt 70 kor. Magyar
ruhák, katonai- és papírgyenyruhákkal együtt
== 100 korona. ==

Süketnémák, vagy akik a szabóságot nem tanulták, a
== tandij kétszeresét fizetik. ==

Tandij a belépés napján előre fizetendő. — Bővebb érte-
== sités levél útján is nyerhető. ==

Magyarország egyedüli iskolája!

A modern szabászatban
valódi kiképzésére

csakis az általánosan elismert szabászati specialistánál,

REICHERT ZSIGMONDNÁL

== Budapest, VI., Király-utca 38. szám. ==

Iskolám előnyei:

A tanuló nem fizet előbb, míg meg nem győződött arról,
hogy a szabászatot biztosan könnyen elsajátíthatja. A pol-
gári és katonai szabászatban való kiképzésért nálam 60 K.
fizetendő és a tanuló egy kiegészítő tankönyvet ingyen kap.

Teljesen kibővített legújabb „Centi“ szabászati tankönyv
magántanulásra, 46 magyarozattal ellátott ábra mind azt tar-
talmazza, amire egy szabónak a mindennapi életben szüksége
van, beleértve a legszükségesebb női ruhák. Ára 11 korona.
Kiszámítható: hogy egy zacko vagy egy más ruhadarab meg-
tanulása 25 fillérbe kerül.

Tankönyvek kizárólag csak nálam rendelhetők meg.
Kereskedő által könyveket nem küldök. Az összeg beküldése
esetén franko küldöm.

Teljesen kipróbált szabványminták utánvétellel is kül-
detnek.

Magyar Kender- és Lenipar-Részvénytársaság

Szabókellékek: u. m. vászon,
kanavász stb. az összes
budapesti szabókellék-keres-
kedőknél kaphatók. *

Budapest, V. kerület,
Szabadság-tér 15. szám.

TELEFON 33-39. SZ.
** Gyártelepek: **
UJSZEGED, DUNAFÖLDVÁR.

A szabás eleganciája mindig egyforma tartással, lágyan és mégis tartósan csak az „Ideál” czérnázott lószőrszövettel

(majd az összes kulturállamokban szabadalmazva) érhető el, mely a legtöbb szabókellék-üzletben raktáron található s melyet a nagy konfekciós-üzletek, valamint minden jobb szabóműterem használ.

A kiválóan erős és ruganyos szövet, az azzal való racionális munka, továbbá azon körülmény, hogy a lószőr a szöveten keresztül nem hatolhat (mert a körülczérnázás ezt lehetetlenné teszi), az összes más bélésszövettel szemben az „Ideál” czérnázott lószőrszövetnek adja az előnyt.

Az érdekeltek tájékoztatás céljából közvetlenül

Moriz Fuhrmann, Brünn lószőr-fonó és szövőgyárához

fordulhatnak, vagy pedig annak képviselőihez:

Bpest: STEIGENBERGER JÓZSEF, Sas-u. 20.

Brünn: ADOLF MUNK, Theresienglacis 15.

Wien: JOHANN SINGER, II., Untere Augartenstrasse 16.

Prag: RICHARD GUTH, Ferdinandstrasse 38.

Prossnitz: CARL KRANZ.

KUNSTÄDTER VILMOS

papirkereskedése és könyvnyomdai műintézete

VIII., JÓZSEF-KÖRUT 7.

VII., DAMJANICH-UTCA 32. SZ. és VII., THÖKÖLY-UT 53. SZ.

Telefon 58—06. oooooo Telefon 853.

Szabáspapír, szabászati eszközök, mértékek, üzleti könyvek, irodaberendezések a legelőnyösebb árban kaphatók.

Gombkirályhoz!

Legnagyobb gyári raktár mindennemű gombokban. : Nagyban és kicsinyben.

Laufer Arnold
Budapest, Laudon-u. 7.

Telefon 103—74.

HERZ EMMA

ELSŐ MAGYAR ARANYHIMZŐ-TELEPE
BUDAPEST, IV. DEÁK FERENC-U. 17.

Ő cs. és kir. Fensége József főherceg kamarái szállítója.

Román királyi jubileum érem tulajdonosa.

Grand prix nagy aranyérme és keresztje.

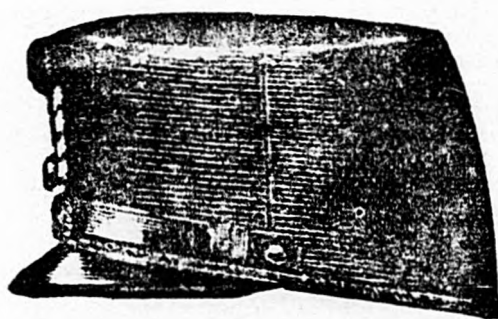
Kitüntette Orsz. iparegyesület díszérmével, továbbá London, Bécs, Budapest, Milánó, Bukarest stb.

Készít művészi kivitelben mindennemű aranyhimzéseket!

Tervekkel és rajzokkal díjmentesen szolgálok.

HARTMANN SÁMUEL ÉS FIA

— egyensapka és csákó-készítő —
Budapest, VII., Károly-körut 9. sz.

Készít mindenféle egyensapkákat, díszkalapokat, diak-kucsmákat, automobil- és sportsapkákat, valamint mindennemű szörme sapkákat.

LÁZÁR-féle kávéház

Budapest, VII., Dob-utcza 20. (Holló-utcza sarok).

A budapesti női- és férfi-konfekció szabómesterek találkozó helye.